
Handling 2022 nr 95

Redovisning av uppdrag gällande kulturnämndens möjligheter att överta ansvar för konst i kommunens verksamhetslokaler

Till Göteborgs kommunfullmäktige

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen tillstyrker stadsledningskontorets förslag i tjänsteutlåtande den 30 mars 2022 och föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

1. Kulturnämndens hemställan om att tilldelas ansvar för skolkonst, konst förvärvat genom Per och Alma Olssons grundskolefond samt övrig lös stadsdelskonst och därtill hörande utökad budgetram om 2 mnkr hänskjuts till budgetberedning 2023.
2. Redovisning av kommunfullmäktiges uppdrag till kulturnämnden givet i budget 2021, om att utreda möjligheterna att få det övergripande ansvaret för den konst som finns i kommunens verksamhetslokaler, antecknas och förklaras fullgjort.

Vid behandling av ärendet i kommunstyrelsen förekom skiljaktiga meningar:

Daniel Bernmar (V) och Karin Pleijel (MP) yrkade bifall till yrkande från V och MP den 22 april 2022.

Axel Darvik (L) yrkade bifall till stadsledningskontorets förslag.

Vid omröstning röstade Blerta Hoti (S), Axel Darvik (L), Martin Wannholt (D), Marina Johansson (S), Jessica Blixt (D), Jörgen Fogelklou (SD), Emmyly Bönfors (C), Jonas Attenius (S), tjänstgörande ersättaren Nina Miskovsky (M) och ordföranden Axel Josefson (M) för bifall till Axel Darviks yrkande.

Daniel Bernmar (V), Karin Pleijel (MP) och Grith Fjeldmose (V) röstade för bifall till Daniel Bernmars och Karin Pleijels yrkande.

Kommunstyrelsen beslutade med tio röster mot tre att bifalla Axel Darviks yrkande.

Elisabet Lann (KD) antecknade följande till protokollet: Om jag hade haft rätt att rösta hade jag röstat för bifall till Axel Darviks yrkande.

Göteborg den 27 april 2022
Göteborgs kommunstyrelse

Axel Josefson

Mathias Sköld

Yrkande

Vänsterpartiet, Miljöpartiet

2022-04-22

2.1.3

Yrkande angående – Redovisning av uppdrag gällande kulturnämndens möjligheter att överta ansvar för konst i kommunens verksamhetslokaler

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Kulturnämnden tilldelas ansvar för skolkonst, konst förvärvad genom Per och Alma Olssons grundskolefond samt övrig lös stadsdelskonst.
2. Kulturnämnden tilldelas en utökad budgetram för 2022 om 2 mnkr, från det budgeterade resultatet för 2022.
3. Redovisning av kommunfullmäktiges uppdrag till kulturnämnden givet i budget 2021, om att utreda möjligheterna att få det övergripande ansvaret för den konst som finns i kommunens verksamhetslokaler, antecknas och förklaras fullgjort.

I kommunstyrelsen:

1. Stadsledningskontoret får i uppdrag att i budgetunderlaget för 2023 inkludera en post på 2 mnkr för Kulturnämndens ansvar för skolkonst, konst förvärvad genom Per och Alma Olssons grundskolefond samt övrig lös stadsdelskonst.

Yrkandet

Göteborgs stad innehar hundratals konstverk i verksamhetslokaler tillhörande de tidigare stadsdelsnämnderna. Konstverken har dessvärre försummats under lång tid, många av verken har skador eller är i dåligt skick samt har ett mycket stort renoveringsbehov. Kulturnämndens hemställan om att ta över ansvaret för konstverken samt att tilldelas en permanent utökad ram för att inventera, renovera och konservera konsten bör därför beviljas.

Inga av de nuvarande nämnderna har avsatt medel för att omhänderta konsten, vilket innebär att det inte finns någon möjlighet att omfördela resurser mellan nämnder för detta ändamål. Det är mycket allvarligt att konsten har försummats, och det vore oansvarigt att vänta ytterligare med att påbörja arbetet för att åtgärda problemet. Göteborgs stad måste därför skjuta till resurser till Kulturnämnden redan under 2022 för att inte låta konstverken förfalla ytterligare, och för att kostnaderna inte ska belasta vare sig grundskolans budget eller förskolan, socialtjänsten och äldreomsorgen.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2022-03-30

Diarienummer 0698/21

Handläggare

Nina Bergman

Telefon: 031-368 01 84

E-post: nina.bergman@stadshuset.goteborg.se

Redovisning av uppdrag gällande kulturnämndens möjligheter att överta ansvar för konst i kommunens verksamhetslokaler

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Kulturnämndens hemställan om att tilldelas ansvar för skolkonst, konst förvärvad genom Per och Alma Olssons grundskolefond samt övrig lös stadsdelskonst och därtill hörande utökad budgetram om 2 mnkr hänskjuts till budgetberedning 2023.
2. Redovisning av kommunfullmäktiges uppdrag till kulturnämnden givet i budget 2021, om att utreda möjligheterna att få det övergripande ansvaret för den konst som finns i kommunens verksamhetslokaler, antecknas och förklaras fullgjort.

Sammanfattning

Ärendet utgör kulturnämndens återrapportering av kommunfullmäktiges uppdrag i budget 2021 att utreda möjligheterna att få det övergripande ansvaret för den konst som finns i kommunens verksamhetslokaler. Kulturnämnden har kompletterat ärendet utifrån kommunstyrelsens återremiss 2021-06-16 §525.

Kulturnämndens utredning visar att det inom kulturförvaltningen finns sakkunskap att registerhålla, äga och förvalta konst samt ombesörja utplacering av verk, vilket ger goda förutsättningar att överta ansvaret. Mot denna bakgrund hemställer kulturnämnden till kommunfullmäktige att tilldela nämnden ansvar för skolkonst, konst förvärvad genom Per och Alma Olssons grundskolefond samt övrig lös stadsdelskonst under förutsättning att nämnden tilldelas ekonomisk kompensation. Skolkonst och konst förvärvad genom Per och Alma Olssons grundskolefond finns idag inom grundskolenämndens ansvar. Övrig lös stadsdelskonst kan finnas hos förskolenämnden, nämnden för funktionsstöd, samtliga socialnämnder, äldre- samt vård- och omsorgsnämnden, kulturnämnden samt nämnden för demokrati och medborgarservice. De nämnder som idag har ansvar bedöms sakna sakkunskap att omhänderta konsten korrekt.

Stadsledningskontoret ser positivt på att ansvaret för konsten tydliggörs och konstaterar att kulturnämnden genom sin förvaltning innehar erforderlig kompetens. Då avlämnande nämnder idag har ett ansvar är det rimligt att det sker en överföring av resurser från avlämnande nämnder till mottagande nämnd. Tilldelar kommunfullmäktige kulturnämnden ansvar för konsten föreslås att ekonomisk reglering hänskjuts till budgetberedningen.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Kulturnämnden hemställer till kommunfullmäktige om en permanent utökad budgetram med 2 mnkr för de kostnader ansvaret för konsten medför.

Stadsledningskontoret konstaterar att ansvar för konsten utgör en del av avlämnande nämnders grunduppdrag men att dessa kan ha valt att inte budgetmässigt prioritera verkens skötsel och hantering. Då avlämnande nämnder har ett ansvar är det rimligt att det sker en överföring av resurser från avlämnande nämnder till mottagande nämnd. Tilldelar kommunfullmäktige kulturnämnden ansvar för konsten föreslås att ekonomisk reglering hänskjuts till budgetberedningen.

Bedömning ur ekologisk dimension

Stadsledningskontoret inte har funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Konst bidrar till en positiv upplevelse i kommunens verksamhetslokaler. En väl gestaltad, funktionell och upplevelserik miljö kan stimulera trivsel och kreativitet. En överföring av konsten innebär att verken underhålls, registerförs och kommer stadens invånare och besökare till gagn genom depositionsverksamheten.

Bilagor

1. Kommunstyrelsens protokollsutdrag 2021-06-16 §525
2. Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande 2021-05-07
3. Kulturnämndens handlingar 2022-02-21 §48

Ärendet

Ärendet utgör kulturnämndens återrapportering av kommunfullmäktiges uppdrag i budget 2021 att utreda möjligheterna att få det övergripande ansvaret för den konst som finns i kommunens verksamhetslokaler. Kulturnämnden har kompletterat ärendet utifrån kommunstyrelsens återremiss 2021-06-16 §525. Kulturnämnden hemställer 2022-02-21 §48 till kommunfullmäktige att tilldelas ansvar för skolkonst, konst förvärvad genom Per och Alma Olssons grundskolefond samt övrig lös stadsdelskonst. Vidare hemställer nämnden om en permanent utökad budgetram om 2 mnkr för de kostnader ägaransvaret innebär.

Beskrivning av ärendet

Grundskolenämnden övertog ansvaret för skolkonst samt konst förvärvad genom Per och Alma Olssons grundskolefond i samband med omorganiseringen av förskola och grundskola 2018. Frågan om ansvar för stadens konst blev ytterligare aktualiserad då stadens nya nämndorganisation trädde i kraft vid årsskiftet 2020/2021. Mot denna bakgrund fick kulturnämnden i kommunfullmäktiges budget 2021 i uppdrag att utreda möjligheterna att få det övergripande ansvaret för den konst som finns i kommunens verksamhetslokaler. Föreliggande ärende är en återrapportering av detta uppdrag.

Avgränsning av uppdraget

Kulturnämnden har valt att avgränsa uppdraget till skolkonst, konst som kommit till genom Per och Alma Olssons grundskolefond samt övrig lös stadsdelskonst. Verken som innefattas i ansvaret för skolkonst och övrig lös stadsdelskonst är inköpta med offentliga medel, märkt GSK från före detta Skolstyrelsen och Socialstyrelsen. Skälet till avgränsningen är främst de otydliga ägar- och ansvarsförhållanden som uppstod efter stadens omorganisation. Kulturnämnden bedömer att en utredning som innefattar samtlig konst i stadens verksamhetslokaler skulle behöva föregås av en allomfattande inventering. En sådan inventering bedöms kräva både resurser och ett tydligt mandat, vilket enligt nämnden saknas idag.

Berörda verk

Kulturnämndens utredning visar att grundskolenämnden ansvarar för skolkonst och konst som tillkommit genom Per och Alma Olssons grundskolefond. Övrig lös stadsdelskonst kan finnas inom följande nämnder som idag har verksamhet som tidigare ingick i stadsdelsnämnderna:

- förskolenämnden
- nämnden för funktionsstöd
- samtliga socialnämnder
- äldre samt vård- och omsorgsnämnden
- nämnden för demokrati och medborgarservice
- kulturnämnden

Antalet verk är svårbedömt då det inte genomförts någon inventering i närtid av hela beståndet av konst. Skolkonsten samt konst inom Per och Alma Olssons grundskolefond bedöms utgöra cirka 820 verk. Det finns ingen fullständig förteckning över övrig lös stadsdelskonst men kulturnämnden bedömer att det rör sig om högst 1 500 verk.

Kulturnämnden uppskattar, med viss osäkerhet, det sammanlagda marknadsvärdet/nyanskaffningsvärdet till cirka 6,2 mnkr.

Kulturförvaltningens samverkan med berörda förvaltningar

Kulturförvaltningen har under hösten 2021 varit i kontakt med berörda förvaltningar. Grundskoleförvaltningen, som idag ansvarar för skolkonst och konst som tillkommit genom Per och Alma Olssons grundskolefond, ställer sig positiv till att kulturnämnden övertar ansvaret för konsten. Grundskoleförvaltningen delar kulturförvaltningens bedömning att det finns goda förutsättningar för ett överförande av konsten då denna inventerades 2019. Grundskoleförvaltningen ser inga verksamhetsmässiga hinder för ett överlämnande av konsten men bedömer att driftorganisationen inom skolan kan komma att beröras i den praktiska hanteringen.

Kulturnämndens utredning visar att grundskoleförvaltningen uppger att det inte finns medel avsatta i budget för att hantera konsten. Grundskoleförvaltningen anser därmed inte ser att det är aktuellt att föra över medel från grundskolenämnden till kulturnämnden för att hantera konsten. Grundskoleförvaltningen betonar att staden gemensamt bär skulden för försummelsen av konsten i den tidigare stadsdelsorganisationen. I övrigt framhåller grundskoleförvaltningen det som viktigt att skolverksamheten på sikt får ta del av konsten.

Övrig lös stadsdelskonst kan finnas i följande nämnders lokaler:

- förskolenämnden
- nämnden för funktionsstöd
- samtliga socialnämnder
- äldre- samt vård- och omsorgsnämnden
- nämnden för demokrati och medborgarservice
- kulturnämnden

Förvaltningen för demokrati och medborgarservice uppger i kontakt med kulturförvaltningen att det inte finns någon stadsdelskonst i förvaltningens lokaler. Förskoleförvaltningen har inte givit några svar till kulturförvaltningen i ärendet. Övriga berörda förvaltningar ställer sig positiva till att kulturnämnden övertar ansvaret för stadsdelskonsten. De anger vidare, i likhet med grundskoleförvaltningen, att ansvariga nämnder inte avsatt medel i budget för hantering av konsten. Flertalet förvaltningar ser inga praktiska hinder för ett överlämnande av konsten. Vissa framhåller brist på överblick och aktuell inventering av den lösa stadsdelskonsten som en försvårande omständighet.

Kulturnämndens bedömning

Kulturnämndens bedömning är att det finns goda verksamhetsmässiga förutsättningar för nämnden att ta över ansvaret för skolkonsten. Konsten inventerades 2019 och det finns en god överblick av verken i grundskolenämndens verksamhetslokaler. En relativt god överblick finns även av konsten som tillkommit genom Per och Alma Olssons grundskolefond.

Förutsättningarna för ett övertagande av övrig lös stadsdelskonst har vissa utmaningar. I nuläget finns bristande överblick över var konsten finns samt dess skick. Konsten kan finnas i stadsdelsnämndernas tidigare verksamhetslokaler samt i de lokaler där nuvarande nämnder bedriver den verksamhet som stadsdelarna tidigare ansvarade för. Vid ett eventuellt beslut om att kulturnämnden tilldelas ansvar för övrig lös stadsdelskonst blir ett första steg att lokalisera konsten för att därefter inventera verkens skick och planera åtgärder för underhåll.

Kulturnämnden konstaterar att varken de tidigare stadsdelsnämnderna eller de facknämnder som idag ansvarar för konsten har avsatt budgetmedel för att hantera verken. Det finns heller inga resurser avsatta till förmedlande och konstpedagogiskt arbete. Kulturnämnden bedömer därför att förutsättningarna att finansiera hantering av konsten inom kulturnämndens ansvar genom överföring av medel från avlämnande nämnder är begränsad.

Flera konstverk i de tidigare stadsdelarna betingar ett högt kulturellt och ekonomiskt värde och bör därför med regelbundenhet inventeras och i förekommande fall även renoveras och konserveras. Kulturförvaltningens inventering av skolkonsten 2019 visar att många av verken har fukt- och ramskador och är i mycket stort renoveringsbehov samt att många konstverk förvaras på ett otillbörligt sätt. Ur ett medborgar- och medarbetarperspektiv är det viktigt att det organisatoriska ansvaret och mandatet för stadens konst blir tydliggjort.

Kulturnämnden föreslår att nämnden övertar ansvaret för skolkonsten, konsten som kommit till genom Per och Alma Olssons grundskolefond samt övriga lös stadsdelskonst. Ansvaret innebär att registerhålla, äga och förvalta konstverken samt använda dem för utplacering i stadens kommunala verksamheter. Kulturförvaltningen har genom Göteborg Konst sakkunskap att hantera konstsamlingen, en kompetens som idag inte finns inom ansvariga nämnder. Föreslagen förändring skulle skapa en tydlighet i frågan om ansvaret för konsten, vilket i nuläget saknas men efterfrågas av berörda parter. En överföring av ansvar till kulturnämnden skulle vidare innebära att verken underhålls, registerförs och kommer stadens medborgare till gagn genom depositionsverksamheten.

Övertagande av ansvar för konstbeståndet är ett långsiktigt åtagande och kräver tillika långsiktig finansiering. Inledningsvis behöver verken lokaliseras och registreras. Resultatet av kulturförvaltningens inventering av skolkonsten i grundskolan 2019 visar att många av verken har fukt- och ramskador och är i mycket stort renoveringsbehov. Resultatet av inventeringen 2019 samt tidigare inventeringar av stadsdelskonsten indikerar att även övrig stadsdelskonst är i dåligt skick. Renovering och konservering av skadade verk behöver ske utifrån en prioritetsordning. Kulturförvaltningen bedömer att en årlig budget om 2 mnkr möjliggör att verken succesivt kan restaureras under en femårsperiod, därefter övergår avsatta resurser till att långsiktigt hantera konstsamlingen. När verken registrerats och underhållsbehovet tillgodosetts kan konsten inkluderas i ordinarie depositionsverksamhet. Utlåningsverksamheten är central för att konsten ska komma medarbetare och invånare till gagn. Konstkollektioner som placeras ut behöver kontinuerligt justeras i förhållande till verksamheten och lokalernas förändring. Därtill sker ett löpande konstpedagogiskt arbete för att synliggöra och förmedla kunskap om samlingen. Ett större konstbestånd kräver således en förstärkning av resurser för de löpande kostnader verksamheten innebär.

Kulturnämnden bedömer att nämnden bör tilldelas ansvar för konsten tillika utökning av budget för uppdraget från och med innevarande år, 2022, för att säkra ett professionellt omhändertagande av konsten. Ett övertagande bedöms kräva en årlig driftbudget om 800 tkr. Därtill krävs en förstärkning med två årsarbetare om 1,2 mnkr per år, avseende inventering, registrering, renovering, underhåll, transport, magasinering och övriga löpande kostnader. Ett övertagande av konsten beräknas sammantaget kräva permanent utökning av kulturnämndens budgetram om 2 mnkr per år. Kulturnämnden konstaterar att i jämförelse med tidigare hantering skulle en ansvarsöverföring till kulturnämnden

innebära en ambitionshöjning till en acceptabel nivå. Kulturnämnden betonar att ett övertagande av ansvar för konsten till en lägre ersättning än vad som redovisas i utredningen, inte är aktuellt med hänsyn till en hållbar arbetsmiljö.

Stadsledningskontorets bedömning

Stadsledningskontoret ser principiellt positivt på att ansvaret för stadens konst tydliggörs. Kulturnämnden har genom sin förvaltning sakkunskap att registerhålla, äga och förvalta konst samt ombesörja utplacering av verk i stadens lokaler, vilket ger goda förutsättningar att överta ansvaret. Denna kompetens saknas inom de nämnder som idag ansvarar för konsten. Kulturnämndens utredning visar att delar av konsten inte har inventerats och att vissa verk kan ha förkommit. Många konstverk är i dåligt skick, har stora renoveringsbehov och omhändertas inte på ett korrekt sätt. Det är olyckligt om verken förstörs eller förkommer till följd av brister i hanteringen. Verken har höga kulturella värden som kommer invånare och besökare till gagn då konsten visas i stadens verksamhetslokaler.

Stadsledningskontoret har inte funnit några juridiska hinder för överförande av ansvar för skolkonst, konst förvärvat genom Per och Alma Olssons grundskolefond samt övrig lös stadsdelskonst till kulturnämnden utifrån Per och Alma Olssons testamente eller grundskolefondens reglemente.

Kulturnämnden hemställer till kommunfullmäktige om en permanent utökad budgetram om 2 mnkr årligen för kostnader kopplade till ägaransvaret. Stadsledningskontoret har inga synpunkter på nämndens beräkningar men noterar att kostnaderna kopplade till verkens omhändertagande kan uppfattas som hög i förhållande till dess ekonomiska värde. Stadsledningskontoret konstaterar att ansvar för konsten utgör en del av avlämnande nämnders grunduppdrag men att dessa kan ha valt att inte budgetmässigt prioritera verkens skötsel och hantering. Då avlämnande nämnder har ett ansvar är det rimligt att det sker en överföring av resurser från avlämnande nämnder till mottagande nämnd. Tilldelar kommunfullmäktige kulturnämnden ansvar för konsten föreslås att en ekonomisk reglering hänskjuts till budgetberedningen.

Jonas Kinnander

Eva Hessman

Direktör Ärende och utredning

Stadsdirektör

Redovisning av uppdrag gällande kulturnämndens möjligheter att överta ansvar för konst i kommunens verksamhetslokaler

§ 525, 0698/21

Beslut

Enligt stadsledningskontorets förslag:

Ärendet återremitteras till kulturnämnden i enlighet med vad som framgår av stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Handling

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande den 7 maj 2021.

Protokollsutdrag skickas till

Kulturnämnden - Återremiss

Dag för justering

2021-06-30

Vid protokollet

Sekreterare

Mathias Sköld

Ordförande

Axel Josefson

Justerande

Daniel Bernmar

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2021-05-07

Diarienummer 0698/21

Handläggare

Nina Bergman

Telefon: 031-368 01 84

E-post: nina.bergman@stadshuset.goteborg.se

Redovisning av uppdrag gällande kulturnämndens möjligheter att överta ansvar för konst i kommunens verksamhetslokaler

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

Ärendet återremitteras till kulturnämnden i enlighet med vad som framgår av stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

I kommunfullmäktiges budget 2021 fick kulturnämnden i uppdrag att utreda möjligheterna att få det övergripande ansvaret för den konst som finns i kommunens verksamhetslokaler. Kulturnämnden beslutade 2021-04-19, § 88, att hemställa till kommunfullmäktige att tilldela kulturnämnden ansvar för skolkonst, konst förvärvad genom Per och Alma Olssons grundskolefond samt övrig lös stadsdelskonst. Hemställan omfattar även utökad årlig budgetram om 2 mnkr kronor för de ökade kostnader ansvaret medför från och med 2022 och tillsvidare.

Stadsledningskontoret ser principiellt positivt på att ansvaret för stadens konst tydliggörs och konstaterar att kulturnämnden genom sin förvaltning innehar erforderlig kompetens att registerhålla, äga och förvalta konst samt ombesörja utplacering av verk i stadens verksamheter. Flytt av ansvar mellan nämnder hanteras vanligtvis genom att avlämnande och mottagande nämnd samverkar och kommer fram till bland annat ekonomiska och verksamhetsmässiga förutsättningar för överföringen. Stadsledningskontoret bedömer att det kvarstår otydligheter, framför allt gällande de ekonomiska aspekterna, gällande förutsättningarna för ansvarsöverföringen. Stadsledningskontoret anser att det finns behov av ytterligare samverkan mellan berörda nämnder. Stadsledningskontoret ser även ett behov av ett resonemang kring valet att avgränsa utredningen till före detta stadsdelsnämnder samt grundskoleförvaltningen.

Stadsledningskontorets sammantagna bedömning är att kulturnämnden behöver belysa ärendet ytterligare gällande avgränsningar, samverkan med berörda nämnder, vald ambitionsnivå samt ekonomiska och budgetmässiga förutsättningar.

Stadsledningskontoret föreslår mot denna bakgrund att ärendet återremitteras till kulturnämnden för tydliggörande av ovanstående punkter.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Kulturnämnden bedömer att en överföring av ägar- och förvaltaransvaret för skolkonst, konsten som kommit till genom Per och Alma Olssons grundskolefond samt övrig lös stadsdelskonst kräver en årlig underhållsbudget, inklusive upphandling av konservatorer, om 500 tkr. Därtill krävs en förstärkning med två årsarbetare avseende inventering, registrering, renovering, underhåll, transport, magasinering och löpande kostnader. Nämnden bedömer att ett tilldelat ansvar för konsten kräver en utökning av kulturnämndens årliga budgetram med 2 mnkr, från och med 2022 och tillsvidare.

Kulturnämnden anger att värdet av konsten i Per och Alma Olssons grundskolefond och övrig lös stadsdelskonst inte kan fastställas. Nämnden bedömer marknads- och nyanskaffningsvärdet av konst i skolor och tidigare stadsdelsförvaltningar till cirka 6,2 mnkr. Av kulturnämndens handlingar framkommer att grundskolenämnden idag inte har medel avsatta för omhändertagande av konsten.

Bedömning ur ekologisk dimension

Stadsledningskontoret inte har funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Väl gestaltade offentliga miljöer påverkar människors upplevelse av sin när- och arbetsmiljö samt känsla av omtanke, gemenskap, trygghet och delaktighet. Miljöer där barn och ungdomar vistas är särskilt prioriterade. En genomtänkt, funktionell och upplevelserik miljö stimulerar arbetslust, kreativitet och motivation. Miljöer där barn och unga vistas är prioriterade. Tilldelas kulturnämnden ansvaret för konsten kan detta medföra att fler verk placeras ut och tillgängliggörs i stadens verksamhetslokaler.

Bilaga

Kulturnämndens handlingar 2021-04-19 § 88

Ärendet

Kulturnämnden fick i kommunfullmäktiges budget 2021 i uppdrag att utreda möjligheterna att få det övergripande det övergripande ansvaret för den konst som finns i kommunens verksamhetslokaler. Kulturnämnden beslutade 2021-04-19 § 88 att hemställa till kommunfullmäktige om att tilldela kulturnämnden ansvar för skolkonst, konst som tillkommit genom Per och Alma Olssons grundskolefond samt övrig lös stadsdelskonst. Nämnden hemställer även om utökad budgetram för de ökade kostnader ansvaret medför.

Beskrivning av ärendet

Kulturnämnden fick 2006 i uppdrag av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige att ”upprätta, ajourhålla och på ett lättillgängligt sätt kommunicera ett register över kommunens konst, såväl inomhus- som utomhuskonst i det offentliga rummet” för att på så sätt få en överblick över den konst som införskaffats av stadens förvaltningar. Undantaget var museernas samlingar. Varje bolag och förvaltning, med eget konstinnehav överstigande 30 konstverk, har därför ett eget konto i en digital konstdatabas där bolag och nämnder själva ansvarar för att registrera eventuellt nya konstinköp och uppdatera information om redan registrerade konstverk. Kulturförvaltningen har genom Göteborg Konst ett administratörskonto som gör det möjligt att se stadens alla registrerade konstverk. Av kulturnämndens handlingar framkommer att det 2020 fanns 15 registrerade konton i konstdatabasen, varav elva avsåg bolag och fyra förvaltningar.

Efter beslutet 2006 inventerades och registrerade kulturförvaltningen all lös konst i stadens grundskolor och i stadsdelsförvaltningarnas övriga verksamheter under en fyraårsperiod, mellan åren 2007 - 2011, där även konst inköpt av Göteborgs Allmänna Skolstyrelse och tidigare Socialförvaltningen ingick. Enligt kulturnämnden angavs det i uppdraget som kulturförvaltningen fick 2006 inte någon förändring i förvaltar- eller ägandeskapet av konsten i skolorna och stadsdelarna, vilket innebar att kulturförvaltningen inte fick ett tydligt mandat att ta hand om och åtgärda skadade eller dåligt förvarade konstverk. Kulturnämnden tilldelades dock övergripande ansvar för konsten där det ingick att ha god intern kontroll vad gäller bland annat placering, status, och beskrivning genom att upprätta och ajourhålla ett register över den aktuella konsten.

Frågan om ansvar för den lösa konsten blev aktuell 2018 då grundskola och förskola omorganiserades från stadsdelarna till fristående nämnder. I samband med omorganiseringen övertog grundskolenämnden ansvaret för skolkonsten samt konst förvärvad genom Per och Alma Olssons grundskolefond. Frågan om ansvar för konsten har aktualiserats ytterligare med anledning av att stadsdelsnämnderna upphörde vid årsskiftet 2020/2021 då stadens nya nämndorganisation inrättades. Mot denna bakgrund fick kulturnämnden i kommunfullmäktiges budget 2021 i uppdrag att utreda möjligheterna att få övergripande ansvar för konsten i stadens verksamhetslokaler.

Inventering av konst i stadens grundskolor

På initiativ av grundskoleförvaltningen genomförde kulturförvaltningen under november-december 2019 en inventering av skolkonsten som ägs av grundskolenämnden. Den rapport som skrevs i samband med inventeringen återfinns i sin helhet i detta ärendes bilaga. Under beredningen av ärendet hade kulturförvaltningen kontakt med grundskoleförvaltningen i syfte att hitta en framkomlig väg rörande hanteringen av konsten. Inventeringen samt alternativ för hantering framåt av skolkonsten såväl som

övrig konst tillhörande stadsdelarna redovisades till kulturnämnden som antecknade informationen om inventering av konst till protokollet (KN 2020-05-25 §120).

Lös konst i stadsdelsförvaltningarna och i grundskoleförvaltningen

Den rapport om lös konst i stadsdelsförvaltningarna och grundskoleförvaltningen som upprättades 2020 återfinns i sin helhet i bilagan med kulturnämndens handlingar. Av rapporten framkommer att ca 530 konstverk identifierades vid inventeringen i grundskolan 2019. Utöver detta fanns ca 120 verk från skolan i stadsdelsnämndernas lokaler, det totala antalet verk uppgick till ca 650 st.

Merparten av den så kallade skolkonsten har köpts in av dåvarande Göteborgs Allmänna Skolstyrelse (GAS) från 1940-talet och fram till slutet av 1980-talet. GAS hade rutiner för regelbunden inventering och hade god ordning på det samlade konstinnehavet. När stadsdelsnämnderna infördes i Göteborg 1989 avvecklades GAS och ansvaret för skolorna övergick till stadsdelsnämnderna. Stadsdelsnämnderna saknade sakkunskap om konst och kulturnämnden anser att ansvar och mandat för konst blev ottydligt efter organisationsförändringen.

I samband med inventeringen 2019 konstaterades att varken registerhållning eller fysiskt omhändertagande av konsten har fungerat tillfredsställande. Många av verken förvaras på ett otillbörligt sätt, har fukt- eller ramskador samt är i mycket stort renoveringsbehov. Vid inventeringen fastslogs att ett stort antal verk kan ha försvunnit under årens lopp då konst kan ha stulits, kastats, glömts bort eller kasserats i samband med renovering eller rivning.

Då uppgifter saknas om inköpspris på stora delar av konsten i skolor och tidigare stadsdelsförvaltningar bedömer kulturnämnden att det är svårt att fastställa konstens ekonomiska värde. Nämnden anger cirka 3,2 mnkr som ett lågt uppskattat nyanskaffningsvärde för de cirka 650 konstverk som finns i skolor och tidigare stadsdelsförvaltningar. I denna summa inräknas en handfull konstverk som köpts in och som sedan blivit efterfrågade och därmed ökat betydligt i värde sedan de införskaffades. Kulturnämnden anger att det finns en handfull sådana konstverk. Till exempel finns det på en skola en drygt hundra år gammal oljemålning av en mycket efterfrågad konstnär som bedöms vara värd cirka 2,5 mnkr kronor. Utöver detta finns verk som stigit uppskattningsvis 500 tkr kr i värde sedan de införskaffades. Därmed kan cirka 3 mnkr läggas till de cirka 3,2 mnkr som tidigare nämnts. Med reservation för att konstmarknaden är svårbedömd uppskattar kulturnämnden det ekonomiska marknads- och nyanskaffningsvärdet till cirka 6,2 mnkr.

Per och Alma Olssons grundskolefond

År 1926 testamenterade grosshandlarparet Per och Alma Olsson sin samlade förmögenhet till Göteborgs Stad genom att instifta bland annat grundskolefonden. Per och Alma Olssons grundskolefond syftar till att förse Göteborgs grundskolor med konst ”ägnat att väcka barnets fantasi och utveckla dess färgsinne”. Alla grundskolor kan ansöka om att få ett konstprojekt till sin skola. Ungefär vart fjärde år utses en skola där en konstnär skapar ett platsspecifikt konstverk i skolans miljö. Elever och personal får möjlighet att ta del av arbetet under processledning av Göteborg Konst.

Kulturnämnden uppger att eftersom konstverken donerats till skolorna, och stadsdelsförvaltningarna haft det formella ägar- och förvaltaransvaret, saknas i dagsläget en fullständig registrering av konstverken i ett enhetligt konstregister. Kulturnämnden uppger att i och med att grundskoleförvaltningen bildades övergick detta ansvar från

stadsdelsförvaltningarna till grundskoleförvaltningen i likhet med stadsdelskonsten och skolkonsten.

Det saknas en fullständig förteckning över all konst som tillkommit genom Per och Alma Olssons grundskolefond, men kulturnämnden uppskattar antalet verk till knappt 170. Det finns idag ingen komplett redogörelse för de verk som köpts in under perioden 1927-1960. Kulturnämnden anger att inköpsvärdet för de 135 verk grundskolefonden införskaffat under åren 1961-2017 uppgår till cirka 725 tkr. På grund av bristande kunskap om verk inköpta tidigare än 1961 kan en samlad värdering av fondens alla verk inte göras. Kulturnämnden ser ett behov av inventering.

Kulturnämndens bedömning och förslag

Flera konstverk i de tidigare stadsdelarna betingar sammantaget ett högt ekonomiskt och kulturellt värde och bör därför med regelbundenhet inventeras och i förekommande fall även renoveras och konserveras. Resultatet av kulturförvaltningens inventering av skolkonsten 2019 visar att många av verken har fukt- och ramskador och är i mycket stort renoveringsbehov samt att många av konstverken förvaras på ett otillbörligt sätt. Kulturnämnden bedömer att det ur ett medborgar- och medarbetarperspektiv är viktigt att det organisatoriska ansvaret och mandatet för stadens konst blir tydliggjort.

Kulturnämnden föreslås överta ansvaret för skolkonst, konst som kommit till genom Per och Alma Olssons grundskolefond samt övrig lös stadsdelskonst. Verken som innefattas i ansvaret för skolkonst och övrig lös stadsdelskonst är verk inköpta med offentliga medel, märkt GSK från före detta Skolstyrelsen och Socialstyrelsen. Ansvaret innefattar att registerhålla, äga och förvalta konstverken samt använda dem för utplacering i stadens kommunala verksamheter.

Kulturförvaltningen har genom Göteborg Konst kompetens att hantera konstsamlingen, en sakkunskap som saknas hos övriga förvaltningar. Föreslagen förändring bedöms skapa en tydlighet i frågan om ansvaret för konsten i staden vilket saknas idag men efterfrågas av berörda parter.

Stadsledningskontorets bedömning

Stadsledningskontoret ser principiellt positivt på att ansvaret för stadens konst tydliggörs och konstaterar att kulturnämnden genom sin förvaltning innehar erforderlig kompetens att registerhålla, äga och förvalta konst samt ombesörja utplacering av verk i stadens verksamheter. Stadsledningskontoret har inte funnit några juridiska hinder för överförande av ansvar för skolkonst, konst förvärvat genom Per och Alma Olssons grundskolefond samt övrig lös stadsdelskonst till kulturnämnden utifrån Per och Alma Olssons testamente eller grundskolefondens reglemente. Stadsledningskontoret anser dock att kulturförvaltningen behöver belysa ärendet ytterligare utifrån de aspekter som beskrivs nedan.

Kulturnämnden beräknar att en tilldelning av ansvaret för skolkonsten, konst förvärvat genom Per och Alma Olssons grundskolefond samt övrig lös stadsdelskonst kräver en årlig utökning av kulturnämndens budgetram med 2 mnkr, från och med 2022 och tillsvidare. Stadsledningskontoret saknar en problematisering kring föreslagen ambitionsnivå och kan inte utifrån kulturnämndens underlag utläsa om det skulle kunna vara möjligt att utföra uppdraget på ett acceptabelt sätt till en lägre kostnad, framför allt på lång sikt. Många verk är idag i dåligt skick och stadsledningskontoret förstår att

restaurering och omhändertagande av dessa verk innebär ett omfattande arbete. Kulturnämnden analyserar dock inte i sitt underlag huruvida arbetet med konstens restaurering och renovering succesivt kan väntas minska i omfattning i takt med att allt fler verk är i godtagbart skick och omhändertas på ett adekvat sätt.

Kulturnämnden uppger att de tidigare stadsdelsförvaltningarna och grundskoleförvaltningen inte haft budget för skötsel och hantering av verken. Stadsledningskontoret konstaterar att nämnderna haft ansvar för konsten som en del av sitt grunduppdrag men kan ha valt att inte budgetmässigt prioritera verkens skötsel och hantering. Flytt av ansvar mellan nämnder hanteras vanligtvis genom att avlämnande och mottagande nämnd samverkar och kommer fram till ekonomiska och verksamhetsmässiga förutsättningar för överföringen. Stadsledningskontoret bedömer att det kvarstår otydligheter, framför allt gällande de ekonomiska aspekterna, gällande förutsättningarna för ansvarsöverföringen. Stadsledningskontoret anser att det finns behov av ytterligare samverkan mellan berörda nämnder. Stadsledningskontoret ser även ett behov av att utveckla resonemanget kring valet att avgränsa utredningen till före detta stadsdelsnämnder samt grundskoleförvaltningen.

Stadsledningskontorets sammantagna bedömning är att ärendet behöver belysas ytterligare och föreslår mot denna bakgrund att ärendet återremitteras till kulturnämnden för tydliggörande av ovanstående aspekter.

Jonas Kinnander

Eva Hessman

Direktör Ärende och utredning

Stadsdirektör

Svar på återremiss - Redovisning av uppdrag gällande kulturnämndens möjlighet att överta ansvar för konst i kommunens verksamhetslokaler

§ 48, 0356/20

Beslut

I kulturnämnden

1. Kulturnämnden godkänner förvaltningens redovisning av möjligheterna att få det övergripande ansvaret för den konst som finns i kommunens verksamhetslokaler.
2. Kulturnämnden hemställer till kommunfullmäktige att tilldela kulturnämnden ansvar för skolkonsten, konst förvärvad genom Per och Alma Olssons grundskolefond samt övrig lös stadsdelskonst.
3. Kulturnämnden hemställer till kommunfullmäktige om en utökad budgetram med 2 miljoner kronor, för kostnader ägaransvaret för konsten innebär.
4. Kulturnämnden hemställer till kommunfullmäktige om att förklara uppdraget att utreda möjligheterna att få det övergripande ansvaret för den konst som finns i kommunens verksamhetslokaler under 2021 som fullgjort (KF budget 2021).

Tidigare behandling

Kulturnämnden 2021-04-19 § 88.

Handling/ar

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande 2021-01-10.

Protokollsutdrag skickas till

Kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Dag för justering

2022-03-03

**Utdrag ur protokoll
Kulturnämnden**

Sammanträdesdatum: 2022-02-21

Vid protokollet

Sekreterare

Clara Hansson

Ordförande

Ann Catrine Fogelgren

Justerande

Grith Fjeldmose

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2022-01-10

Diarienummer 0356/20

Handläggare

Angelica Olsson

Telefon: 031-368 3261

E-post: angelica.olsson@kultur.goteborg.se

Clara Hansson

Telefon: 031-368 3684

E-post: clara.hanssson@kultur.goteborg.se

Svar på återremiss - Redovisning av uppdrag gällande kulturnämndens möjlighet att överta ansvar för konst i kommunens verksamhetslokaler

Förslag till beslut

I kulturnämnden

1. Kulturnämnden godkänner förvaltningens redovisning av möjligheterna att få det övergripande ansvaret för den konst som finns i kommunens verksamhetslokaler.
2. Kulturnämnden hemställer till kommunfullmäktige att tilldela kulturnämnden ansvar för skolkonsten, konst förvärvat genom Per och Alma Olssons grundskolefond samt övrig lös stadsdelskonst.
3. Kulturnämnden hemställer till kommunfullmäktige om en utökad budgetram med 2 miljoner kronor, för kostnader ägaransvaret för konsten innebär.
4. Kulturnämnden hemställer till kommunfullmäktige om att förklara uppdraget att utreda möjligheterna att få det övergripande ansvaret för den konst som finns i kommunens verksamhetslokaler under 2021 som fullgjort (KF budget 2021).

Sammanfattning

Kulturförvaltningen bedömer att kulturnämnden bör tilldelas ansvar för skolkonsten, konsten som kommit till genom Per och Alma Olssons grundskolefond samt den övriga lösa stadsdelskonsten förutsatt att nämnden erhåller den finansiering som krävs för åtagandet.

Frågan om ansvar för den lösa konsten aktualiserades 2018 då grundskola och förskola omorganiserades från stadsdelarna till att bli fristående nämnder i Göteborg Stad. I samband med det övertog grundskolenämnden ansvaret för skolkonsten och konst förvärvat genom Per och Alma Olssons grundskolefond. Kulturförvaltningen genomförde på initiativ av grundskoleförvaltningen 2019 en inventering av skolkonsten och konstaterade att varken registerhållning eller fysiskt omhändertagande av konsten har skötts tillfredsställande av stadsdelarna. Resultatet av inventeringen visar att ett stort antal verk försvunnit, att många av verken har fukt- och ramskador och är i mycket stort renoveringsbehov, samt att många av konstverken förvaras på ett otillbörligt sätt.

Med anledning av att stadsdelsnämnderna avslutades när Göteborgs Stads nya nämndorganisation trädde i kraft 2021-01-01 bedömer förvaltningen att kulturnämnden bör överta ansvar för skolkonsten och den övriga lösa stadsdelskonsten då verken behöver inventeras, registreras och få ett fysiskt omhändertagande.

Skolkonsten och konst förvärvat genom Per och Alma Olssons grundskolefond finns inom grundskolenämndens ansvar. Övrig lös stadsdelskonst kan finnas i stadsdelsnämndernas tidigare verksamhetslokaler samt i de lokaler där nuvarande nämnder bedriver den verksamhet som stadsdelarna tidigare ansvarade för. Berörda nämnder är: förskolenämnden, nämnden för funktionsstöd, samtliga socialnämnder, äldre- samt vård- och omsorgsnämnden, kulturnämnden samt nämnden för demokrati och medborgarservice.

Kulturförvaltningen har genom Göteborg Konst kompetensen att hantera konsten. Ett övertagande av konsten kräver en permanent utökning av kulturnämndens budgetram med 2 miljoner kronor. Kulturförvaltningen bedömer att kulturnämnden bör tilldelas ansvar för konsten tillika utökning av budget för uppdraget under innevarande år; 2022.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Flera konstverk i de tidigare stadsdelarna betingar ett högt kulturellt och ekonomiskt och värde och ska därför med regelbundenhet inventeras och i förekommande fall även renoveras och konserveras. Varken de tidigare stadsdelsnämnderna eller senare de facknämnder som övertog ansvaret för konsten i samband med införandet av ny nämndorganisation har avsatt någon budget för att hantera konsten. Tillika saknas resurser till förmedlande och konstpedagogiskt arbete och sakkunskap om konst finns inte inom berörda nämnder.

Om kulturnämnden får uppdraget att överta konsten innebär detta ökade personella och administrativa kostnader. Kulturförvaltningen har genom Göteborg Konst kompetensen för uppdraget. En överföring av konsten innebär att verken underhålls, registerförs och kommer stadens medborgare till gagn genom depositionsverksamheten.

Kulturförvaltningen bedömer att om kulturnämnden övertar ägar- och förvaltaransvaret för skolkonsten, konsten som kommit till genom Per och Alma Olssons grundskolefond samt den övriga lösa stadsdelskonsten behövs en årlig driftbudget (inklusive upphandling av konservatorer) om 800 tkr tillskapas. Därtill krävs en förstärkning med två årsarbetare om 1, 2 miljoner per år, avseende inventering, registrering, renovering, underhåll, transport, magasinering och övriga löpande kostnader. Ett övertagande av konsten skulle sammantaget kräva en årlig budget om 2 miljoner kronor. Därmed förutsätter ett tilldelat ansvar för konsten en permanent utökning av kulturnämndens budgetram med 2 miljoner kronor.

Övertagande av ansvar för konstbeståndet som föreslås i detta ärende är ett långsiktigt åtagande och kräver tillika långsiktig finansiering. Inledningsvis behöver verken lokaliseras och registreras. Resultatet av kulturförvaltningens inventering av skolkonsten i grundskolan 2019 visar att många av verken har fukt- och ramskador och är i mycket stort renoveringsbehov. Resultatet av inventeringen 2019 samt tidigare inventeringar av stadsdelskonsten indikerar att även övrig stadsdelskonst är i dåligt skick. Renovering och konservering av verk som kommit till skada eller försummats under lång tid kommer behöva ske utifrån en prioriteringsordning. Sammantaget bedömer kulturförvaltningen att

försummelsen kan vara åtgärdad inom fem år med en årlig budget på 2 miljoner kronor. En osäkerhetsfaktor finns dock i denna uppskattning då all konst inte är inventerad och bedömd. När verken därefter är registrerade och underhållsbehov har tillgodosetts så kan verken inkluderas i ordinarie depositionsverksamhet.

Utöver en fysisk hantering och omhändertagande av konstverken finns kostnader kopplade till utlåningsverksamheten. Driftsbudgeten samt medel för tjänster som behövs under en femårsperiod för att uppordna och underhålla de verk som tillförs kulturnämnden övergår därför sedan till att långsiktigt hantera konstsamlingen. Utlåningsverksamheten är central för att konsten ska komma medarbetare och invånare till gagn. Konstkollektioner som placeras ut behöver kontinuerligt justeras i förhållande till verksamheten och lokalernas förändring. Därtill sker ett löpande konstpedagogiskt arbete för att synliggöra och förmedla kunskap om samlingen. Ett större konstbestånd kräver således en förstärkning av resurser för de löpande kostnader verksamheten innebär.

I jämförelse med den tidigare hanteringen av konsten inom stadsdelsnämnderna kan kulturförvaltningen konstatera att ett ansvar för konsten inom kulturnämndens verksamhet skulle innebära en ambitionshöjning till en acceptabel nivå. Den konst som i detta ärende föreslås överföras till kulturnämndens ansvar kommer att inkluderas i konstsamlingen som Göteborg Konst ansvarar för och hanteras enligt gällande rutiner. Kulturförvaltningen vill betona att ett övertagande av ansvar för konsten till en lägre ersättning än vad som redovisas här, inte är aktuellt med hänsyn till en hållbar arbetsmiljö. För närvarande är väntetiden två år för förvaltningar som vill låna konst till sina verksamhetslokaler.

Bedömning ur ekologisk dimension

Kulturförvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Skolkonsten, konst förvärvat genom Per och Alma Olssons grundskolefond samt övrig lös stadsdelskonst betingar ett högt kulturellt värde som uppstår när konsten kommer invånare och medborgare till gagn.

Kulturförvaltningens mål med samlingen Göteborgarnas Konst är att verken placeras ut på kommunala arbetsplatser i offentliga miljöer. Väl gestaltade offentliga miljöer påverkar människors upplevelse av sin när- och arbetsmiljö samt känsla av omtanke, gemenskap, trygghet och delaktighet. Det konstpedagogiska arbetet är grundläggande för verksamheten och i uppdraget ingår även att genom samtal och diskussion skapa djupare förståelse för konsten.

Miljöer där barn och ungdomar vistas är ett prioriterat område. En genomtänkt, funktionell och upplevelserik miljö stimulerar arbetslust, kreativitet och motivation. Göteborg Konst placerar därför regelbundet ut konstkollektioner på skolor, förskolor, ungdomssatsningar och kulturskola från kulturnämndens konstsamling samt genomför konstprojekt inom ramen för Per och Alma Olssons grundskolefond.

Äldre gynnas genom att äldreboenden och daglig verksamhet erbjuds konstkollektioner i sin verksamhet samt att konstverken tillgängliggörs genom konstsamtal och dialog i anslutning till utplacering.

Ett övertag av skolkonsten, konsten som kommit till genom Per och Alma Olssons grundskolefond samt den övriga lösa stadsdelskonsten kommer att påverka mångfalds- och jämställdhetsperspektivet genom att fler verk kan placeras ut och tillgängliggöras i samtliga offentliga lokaler utifrån ett hela staden perspektiv.

Bilagor

1. Rapport om lös konst i stadsdelsförvaltningarna och grundskoleförvaltningen.
2. Kommunfullmäktiges handling 2006 nr 44 – Organisation för hantering av kommunens konst.
3. Protokollsutdrag KS 2021-06-16 § 525
4. Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande 2021-05-07

Expedieras till

Kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Ärendet

Kulturförvaltningen redovisar i detta ärende, förutsättningar för kulturnämnden att överta ansvar för skolkonsten, konsten som kommit till genom Per och Alma Olssons grundskolefond samt den övriga lösa stadsdelkonsten. Förvaltningen föreslår till nämnden att hemställa till kommunfullmäktige om att tilldela kulturnämnden ansvar för konsten samt en utökad budgetram för kostnader ägaransvaret innebär.

Beskrivning av ärendet

Kulturnämnden fick 2006 i uppdrag av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige att ”upprätta, ajourhålla och på ett lättillgängligt sätt kommunicera ett register över kommunens konst, såväl inomhus- som utomhuskonst i det offentliga rummet” för att på så sätt få en överblick över den konst som införskaffats av stadens förvaltningar (se bilaga 2). Undantaget var museernas samlingar. Varje bolag/förvaltning, med eget konstinnehav överstigande 30 konstverk, har därför ett eget konto i *Konstdatabasen* där de själva ansvarar för att registrera eventuellt nya konstinköp och uppdaterar information om redan registrerade konstverk. Kulturförvaltningen har genom Göteborg Konst ett administratörskonto som gör det möjligt att se stadens alla registrerade konstverk.

Efter beslutet 2006 inventerade och registrerade kulturförvaltningen all lös konst i stadens grundskolor och i stadsdelsförvaltningarnas övriga verksamheter under en fyraårsperiod, mellan åren 2007 - 2011, där även konst inköpt av Göteborgs Allmänna Skolstyrelse och tidigare Socialförvaltningen ingick.

I uppdraget som kulturnämnden fick 2006 angavs aldrig någon förändring i förvaltar- eller ägandeskapet av konsten i skolorna och stadsdelarna, vilket innebar att kulturförvaltningen inte fick ett tydligt ansvar/mandat att ta hand om och åtgärda skadade eller dåligt förvarade konstverk. Kulturnämnden tilldelades dock övergripande ansvar för konsten där det ingick att ha god intern kontroll vad gäller bland annat placering, status, och beskrivning genom att upprätta och ajourhålla ett register över den aktuella konsten.

Frågan om ansvar för den lösa konsten aktualiserades 2018 då grundskola och förskola omorganiserades från stadsdelarna till att bli fristående nämnder i Göteborg Stad. I samband med det övertog grundskolenämnden ansvaret för skolkonsten och konst förvärvad genom Per och Alma Olssons grundskolefond. Frågan om ansvar för konsten har aktualiserats ytterligare med anledning av att stadsdelsnämnderna avslutades när Göteborgs Stads nya nämndorganisation trädde i kraft 2021-01-01.

På initiativ av grundskoleförvaltningen genomförde kulturförvaltningen 2019 en inventering av skolkonsten som ägs av grundskolenämnden. Inventeringen samt alternativ för hantering framåt av skolkonsten såväl som övrig konst tillhörande stadsdelarna redovisades till kulturnämnden (KN 2020-05-25 §120). Under beredningen av ärendet hade kulturförvaltningen kontakt med grundskoleförvaltningen i syfte att hitta en framkomlig väg rörande hanteringen av konsten. Kommunfullmäktige har därefter i budget 2021 gett kulturnämnden i uppdraget att utreda möjligheterna att få det övergripande ansvaret för den konst som finns i kommunens verksamhetslokaler (KF budget 2021).

Kulturnämnden hemställde till kommunfullmäktige om att överta ansvaret för konsten i april 2021 (2021-04-19 §88). Kommunstyrelsen beslutade att återremittera ärendet (KS 2021-06-16 §525). I stadsledningskontorets tjänsteutlåtande (bilaga 4) efterfrågas

beskrivning av samverkan mellan överlämnande nämnder och mottagande nämnd, beskrivning av ekonomiska och verksamhetsmässiga förutsättningar för överföringen, resonemang kring valet att avgränsa utredningen till konst i före detta stadsdelsnämnder samt grundskolenämnden samt ett förtydligande gällande de ekonomiska aspekterna.

Nedan beskrivs avgränsningen av uppdraget till skolkonst, konsten som kommit till genom Per och Alma Olssons grundskolefond samt den övriga lösa stadsdelskonsten. Skolkonst och konst inom Per och Almas grundskolefond finns idag inom grundskolenämndens ansvar. Följande nämnder har idag verksamhet som tidigare ingick i stadsdelsnämnderna och övrig lös stadsdelskonst kan alltså finnas inom dessa nämnders ansvar: förskolenämnden, nämnden för funktionsstöd, samtliga socialnämnder, äldre- samt vård- och omsorgsnämnden och nämnden för demokrati och medborgarservice. Även kulturnämnden har konst från tidigare stadsdelsnämnder vilken kom till nämnden i samband med överföringen av folkbibliotek och kulturhus. Antalet verk som omfattas är något osäkert då inventeringar i närtid inte har gjorts av hela konstbeståndet. Skolkonsten samt konst inom Per och Alma Olssons grundskolefond bedöms dock utgöra ca 820 verk. En fullständig förteckning över övrig lös stadsdelskonst kan inte anges i dagsläget men kulturförvaltningen bedömer att det rör sig om max 1500 verk.

Förvaltningens beredning av ärendet

Kulturförvaltningen har valt att avgränsa uppdraget till skolkonst, konst som kommit till genom Per och Alma Olssons grundskolefond samt övrig lös stadsdelskonst. Verken som innefattas i ansvaret för skolkonst och övrig lös stadsdelskonst är inköpta med offentliga medel, märkt GSK från före detta Skolstyrelsen och Socialstyrelsen. Skälet till avgränsningen är främst att ansvar och ägande för konsten är otydlig i och med stadens omorganisation. Därtill visar genomförda inventeringar på bristande hantering av konsten. För att kunna beskriva förutsättningarna för ett övertagande av all konst i stadens verksamhetslokaler behöver en allomfattande inventering genomföras. Oavsett om en sådan inventering skulle genomföras av kulturförvaltningen eller annan part krävs medel samt ett tydligt mandat för ett sådant genomförandet. Ett vidare övertagande för kulturnämnden av ansvar för stadens konst skulle kunna bli aktuellt vid större omorganisationer av stadens verksamheter eller vid påkallade behov utifrån bristande hantering av konsten. Avstämning mellan kulturförvaltning och kulturnämndens presidium rörande gränsdragning för uppdraget gjordes på kulturnämnders presidiummöte 2021-03-08.

Kulturförvaltningen har under hösten 2021 varit i kontakt med berörda förvaltningar. Grundskolenämnden ansvarar i dagsläget för skolkonsten och konst som tillkommit genom Per och Alma Olssons grundskolefond. Grundskoleförvaltningen ställer sig positiva till att kulturnämnden övertar ansvaret för konsten. Grundskoleförvaltningen delar kulturförvaltningens bedömning om att förutsättningarna för ett överförande av konsten är goda då en inventering av konsten gjordes 2019. Grundskoleförvaltningen ser vidare inga verksamhetsmässiga hinder för ett överlämnande av konsten men bedömer att driftorganisationen inom skolan kan komma att bli berörda i den praktiska hanteringen. Angående den ekonomiska dimensionen uppger grundskoleförvaltningen att det inte finns någon budget avsatt för att hantera konsten och att det därmed inte är aktuellt att föra över medel till kulturnämnden för att hantera konsten. Grundskoleförvaltningen betonar samtidigt att staden gemensamt bär skulden för försummelsen av konsten i den tidigare

stadsdelsorganisationen. I övrigt framhåller grundskoleförvaltningen det som en central aspekt att skolverksamheten på sikt får ta del av konsten.

Övrig lös stadsdelskonst kan finnas i följande nämnders lokaler: förskolenämnden, nämnden för funktionsstöd, samtliga socialnämnder, äldre- samt vård- och omsorgsnämnden, kulturnämnden samt nämnden för demokrati och medborgarservice. Förvaltningen för demokrati och medborgarservice uppger i kontakt med kulturförvaltningen att de inte har någon stadsdelskonst i sina lokaler och förskoleförvaltningen har inte givit några svar till kulturförvaltningen i ärendet. Övriga berörda förvaltningar ställer sig positiva till att kulturnämnden övertar ansvaret för stadsdelskonsten. De anger vidare att det inte finns någon budget avsatt för hantering av konsten. Flertalet ser inga praktiska hinder för ett överlämnande av konsten. Vissa framhåller brist på överblick och aktuell inventering som en försvårande omständighet.

Kulturförvaltningen har även varit i kontakt med stadsledningskontoret med anledning av ärendet.

Inventering av konsten i grundskolorna

En inventering av konsten i grundskolorna genomfördes i november – december 2019, (se bilaga 1). Vid denna inventering hittades totalt 530 konstverk, varav ca 100 verk inte fanns med i den föregående inventeringen. Utöver detta finns det fortfarande 120 konstverk från skolan i de tidigare stadsdelsnämndernas lokaler, så den korrekta siffran att jämföra med från inventeringen 2007 - 2011 är 650 konstverk.

Merparten av den s.k. skolkonsten köptes in av dåvarande Göteborgs Allmänna Skolstyrelse (GAS) från 1940-talet och fram till slutet av 1980-talet. GAS hade rutiner för regelbunden inventering och hade god ordning på det samlade konstinnehavet. Vid en inventering av skolkonsten 1977 - 1978 som gjordes av GAS, framkom att det samlade antalet konstverk var 1 284. Drygt hälften av dessa var grafiska tryck i form av litografier, etsningar, resterande bestod av målningar, teckningar, skulpturer och textila verk och som tillsammans representerade relativt stora ekonomiska värden.

När stadsdelsnämnderna infördes i Göteborg 1989, avvecklades GAS och ansvaret för skolorna övergick till stadsdelsnämnderna. Ansvar och mandat för konsten blev otydligt i och med denna organisationsförändring och sakkunskap om konst saknades inom stadsdelsnämnderna. Konst har också försvunnit från skolorna under åren. Den kan ha stulits, kastats, glömts bort, eller kasserats i samband med rivning/renovering. Troligt är också att nya verk tillkommit senare varför det är svårt att dra direkta slutsatser om antalet saknade konstverk. Mycket av den konst som köpts in eller donerats till stadens skolor finns dock inte längre kvar och nedanstående siffror är en uppskattning av aktuell status. Av tabell 1 framgår att ca 50 % av konstverken märkta GSK (Göteborgs stads konst) har försvunnit sedan 1989, då endast 650 verk finns kvar jämfört med de 1 284 verk som fanns registrerade vid inventeringen 1977 - 1978. Som jämförelse är det endast 4 % av verken i samlingen Göteborgarnas Konst, kulturförvaltningen, som saknas på grund av liknande orsaker sedan 1946. Konstverken som åsyftas här är GSK-konsten, det vill säga verk inköpta med offentliga medel.

Tabell 1. Inventering av konst i Göteborgs grundskolor

Status/år	Antal verk i grundskolan	Antal saknade verk
Göteborgs Allmänna skolstyrelse 1940-1989	1284	0
Inventering 2007-2011	820	- 464
Inventering 2019	650	- 634

Per och Alma Olssons grundskolefond

År 1926 testamenterade grosshandlarparet Per och Alma Olsson sin samlade förmögenhet till Göteborgs Stad genom att instifta två fonder, varav en var grundskolefonden. Per och Alma Olssons grundskolefond syftar till att förse Göteborgs grundskolor med konst ”ägnat att väcka barnets fantasi och utveckla dess färgsinne”. Alla grundskolor kan ansöka om att få ett konstprojekt till sin skola. Ungefär vart fjärde år utses en skola där en konstnär skapar ett platsspecifikt konstverk i skolans miljö. Elever och personal får möjlighet att ta del av arbetet. Göteborg Konst processleder konstgestaltningen.

Konst som tillkommit genom Per och Alma Olssons grundskolefond omfattar 168 verk (varav 135 verk inköpta 1961-2017). Det saknas en fullständig förteckning för konstverk inköpta mellan 1927-1960. Antalet saknade verk är därmed okänt och en inventering av samtliga verk skulle behövas genomföras. Förvaltningen uppskattar dock att ungefär ett konstverk per år har kommit till genom fonden mellan åren 1927-1960, det vill säga ca. 33 verk.

Då konstverken donerats till skolorna, och stadsdelsförvaltningarna haft det formella ägar- och förvaltaransvaret, saknas i dagsläget en fullständig registrering av konstverken i ett enhetligt konstregister. I och med att grundskoleförvaltningen bildades övergick detta ansvar från stadsdelsförvaltningarna till grundskoleförvaltningen i likhet med stadsdelskonsten och skolkonsten.

Tabell 2. Inköpt konst Per och Alma Olssons grundskolefond

Status/år	Antal verk i grundskolan	Antal saknade verk
Antal inköpta verk Per och Alma Olssons grundskolefond 1927-1960	Okänt (uppskattning: 33)	Okänt
Antal inköpta verk Per och Alma Olssons grundskolefond 1961-2018	135	Okänt

Övrig lös stadsdelskonst

En fullständig förteckning över övrig lös stadsdelskonst kan inte anges i dagsläget. Behov finns av en ny inventering av denna konst. Kulturförvaltningens bedömning är att det rör sig om max 1500 verk. Konsten kan finnas i stadsdelsnämndernas tidigare verksamhetslokaler samt i de lokaler där nuvarande nämnder bedriver den verksamhet som stadsdelarna tidigare ansvarade för. Berörda nämnder är: förskolenämnden, nämnden för funktionsstöd, samtliga socialnämnder, äldre- samt vård- och omsorgsnämnden, kulturnämnden samt nämnden för demokrati och medborgarservice.

Ekonomiskt värde av konsten

Då uppgifter saknas om inköpspris på en övervägande del av konsten i skolorna och stadsdelarna är det svårt att få fram en adekvat summa. Förvaltningen har beräknat utifrån ett lågt uppskattat nyanskaffningsvärde av de 650 konstverk som finns kvar i skolor och i tidigare stadsdelsförvaltningar enligt följande.

Teknik	Antal 2020	Uppskattad värde/st	Värde totalt
Grafik	340	1 500 kr	510 000 kr
Målningar	200	10 000 kr	2 000 000 kr
Skulptur	15	15 000 kr	225 000 kr
Övrigt, textil, teckning, mm	95	5 000 kr	475 000 kr
	650		3 210 000 kr

Eftersom konstmarknaden är svår att förutse finns bland annat konstverk som köptes in till skolor som sedan blivit efterfrågade och därmed också ökat betydligt i värde sedan de införskaffades. Det finns en handfull sådana konstverk. Som exempel finns det på en skola en drygt hundra år gammal oljemålning av en mycket efterfrågad konstnär. Den målningen bedöms vara värd ca 2,5 miljoner kronor. Utöver detta finns det ett antal verk som tillsammans uppskattas ha ökat med 500 000 kr i värde. Därmed kan ca 3 miljoner kronor läggas till den beräknade summan ovan vilket innebär ett sammanlagt beräknat ekonomiskt marknadsvärde/nyanskaffningsvärde på ca 6,2 miljoner kr. Det uppskattade värdet innehåller dock viss grad av osäkerhet.

Tabellen nedan visar inköpsvärdet på konstverk inköpta via Per och Alma Olssons grundskolefond mellan år 1961-2018.

Teknik – (Konstverk inköpta 1961-2017 *)	Antal verk	Inköpsvärde total
Målningar	98	330 600 kr
Grafik	5	9225 kr
Skulptur	15	41 200 kr
Övrigt, textil, teckning, mm	25	342 935 kr
	132 av 135	723 960 kr

Då det saknas en fullständig förteckning för konstverk inköpta genom fonden mellan 1927-1960 kan en uppskattning av konstens värde inte anges. Ett dagsaktuellt ekonomiskt värde är svårt att avgöra utan en bedömning av varje enskilt konstverk. Detsamma gäller för övrig lös stadsdelkonst där inventering och bedömning av verken kvarstår för att kunna göra en ekonomisk värdering.

Förvaltningens bedömning och förslag

Kulturförvaltningens bedömning är att det finns goda verksamhetsmässiga förutsättningar för kulturnämnden att ta över ansvaret för skolkonsten. Sedan inventeringen 2019 finns god överblick av konsten i grundskolenämndens verksamhetslokaler och även kontaktpersoner i verksamheten. En relativt god överblick finns även av konsten som tillkommit genom Per och Alma Olssons grundskolefond.

Förutsättningarna för ett övertagande av övrig lös stadsdelskonst har vissa utmaningar. I nuläget finns bristande överblick över var konsten finns och i vilket skick. Konsten kan finnas i stadsdelsnämndernas tidigare verksamhetslokaler samt i de lokaler där nuvarande nämnder bedriver den verksamhet som stadsdelarna tidigare ansvarade för. Vid ett beslut om att kulturnämnden får ansvar för övrig lös stadsdelskonst blir ett första steg i arbetet att lokalisera konsten för att därefter inventera verkens skick och planera åtgärder för underhåll.

Berörda förvaltningar har angett att det inte finns budget avsatt för hantering av konsten inom nuvarande nämnders ansvar. Kulturförvaltningen bedömer därför att förutsättningarna är begränsade i att finansiera hantering av konsten inom kulturnämndens ansvar genom överföring av medel från avlämnande nämnder.

Flera konstverk i de tidigare stadsdelarna betingar sammantaget ett högt kulturellt och ekonomiskt värde och bör därför med regelbundenhet inventeras och i förekommande fall även renoveras och konserveras. Resultatet av kulturförvaltningens inventering av skolkonsten 2019 visar att många av verken har fukt- och ramskador och är i mycket stort renoveringsbehov samt att många av konstverken förvaras på ett otillbörligt sätt. Ur ett medborgar- och medarbetarperspektiv är det viktigt att det organisatoriska ansvaret och mandatet för stadens konst blir tydliggjort.

Kulturförvaltningen föreslår att kulturnämnden övertar ansvaret för skolkonsten, konsten som kommit till genom Per och Alma Olssons grundskolefond samt den övriga lösa stadsdelskonsten. Ansvaret innebär att registerhålla, äga och förvalta konstverken samt använda dem för utplacering i stadens kommunala verksamheter. Kulturförvaltningen har genom Göteborg Konst kompetens att hantera konstsamlingen. Föreslagen förändring skulle skapa en tydlighet i frågan om ansvaret för konsten i staden vilket saknas idag men efterfrågas av berörda parter. Kulturförvaltningen bedömer att kulturnämnden bör tilldelas ansvar för konsten tillika utökning av budget för uppdraget under innevarande år; 2022, för att säkra ett professionellt omhändertagande av konsten.

GÖTEBORGS STADS KULTURFÖRVALTNING

Anna Rosengren

Förvaltningsdirektör

Joakim Albrektson

Avdelningschef Kultur- och samhällsutveckling

Rapport om lös konst i stadsdelsförvaltningarna och i grundskoleförvaltningen

Övertagande av ansvar

2020-04-09

Innehåll

1	Stadens konstdatabas.....	3
1.1	Bakgrund.....	3
1.2	Registrerad konst	3
2	Inventering av konsten i stadens skolor	4
2.1	Bakgrund.....	4
2.2	Göteborgs Allmänna Skolstyrelse	4
2.3	Stadsdelsnämnderna.....	4
2.4	Inventeringsuppdrag.....	5
2.5	Märkning och numrering stadsdelsförvaltningarna.....	5
2.6	Märkning och numrering Göteborg Konst	5
2.7	Ekonomi	6
2.8	Värdebokföring	6
2.9	Förvaltar- och ägaransvar.....	6
3	Resultat inventeringar	7
3.1	Konsten i Göteborgs grundskolor – inventering 1977 - 1978....	7
3.2	Konsten i Göteborgs grundskolor – inventering 2007 - 2011....	7
3.3	Konsten i Göteborgs grundskolor – inventering 2019.....	8
3.4	Slutsats.....	8

1 Stadens konstdatabas

1.1 Bakgrund

Kulturnämnden fick 2006 i uppdrag av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige (*Bilaga 1*) att ”upprätta, ajuorhålla och på ett lättillgängligt sätt kommunicera ett register över kommunens konst, såväl inomhus- som utomhuskonst i det offentliga rummet” för att på så sätt få en överblick över den konst som införskaffats av stadens förvaltningar och bolag och som i de flesta fall bekostats med skattemedel. Undantaget var museernas samlingar.

Tjänstepersoner från Kulturförvaltningen gjorde studieresor till olika verksamheter inom konstområdet, bland annat till Stockholm Konst och Statens Konstråd, där information inhämtades om möjliga färdiga lösningar för registrering av konstverk.

Efter att ha undersökt de lösningar som fanns att tillgå, bjöds en av dessa aktörer in för att mer detaljerat presentera sin produkt *Konstdatabasen*, som då drevs av ett företag som hette Smart Safety, och som utvecklat sin konstdatabaslösning tillsammans med Statens Konstråd. Då denna lösning på ett bra sätt tillgodosåg de krav som förvaltningen hade valdes den.

Berörda bolag/förvaltningar bjöds in till en introduktion av vad som förväntades av dem. Kontaktpersoner utsågs och som sedan fick en mer fördjupad information kring de praktiska tillämpningarna.

1.2 Registrerad konst

Varje bolag/förvaltning, med eget konstinnehav överstigande 30 konstverk, har ett eget konto i *Konstdatabasen* där de själva ansvarar för att registrera eventuellt nya konstinköp och uppdaterar information om redan registrerade konstverk. Kulturförvaltningen/Göteborg Konst har ett administratörskonto som gör det möjligt att se stadens alla registrerade konstverk som för närvarande uppgår till 15 147 stycken, varav hälften är Göteborg Konsts samling.

Idag finns det totalt femton konton i *Konstdatabasen* (inkl. Kulturförvaltningen), varav elva bolag och fyra förvaltningar.

- Bostads AB Poseidon (254 registrerade verk)
- Bostadsbolaget (187 registrerade verk)
- Familjebostäder (280 registrerade verk)
- Göteborg Energi AB (79 registrerade verk)
- Göteborgs Hamn (135 registrerade verk)
- Gryaab AB (55 registrerade verk)
- Higab (243 registrerade verk)
- Kulturförvaltningen (12 114 registrerade verk – här ingår också all konst i SDF)

---

¹ Handling 2006 nr 44 – Organisation för hantering av stadens konst

- Liseberg AB (28 registrerade verk – *Liseberg har ännu inte registrerat sin utomhuskonst*)
- Lokalförvaltningen (570 registrerade verk)
- Park och naturförvaltningen (190 registrerade verk)
- Renova AB (158 registrerade verk)
- Social resursförvaltning (174 registrerade verk – *gäller konst på Dalheimers Hus*)
- Utbildningsförvaltningen (271 registrerade verk – *framförallt konst på gymnasieskolorna*)
- Älvstranden Utveckling AB (409 registrerade verk)

2 Inventering av konsten i stadens skolor

2.1 Bakgrund

Göteborgs Allmänna Skolstyrelse köpte in konst för egna medel, konst tillkom också från Per och Alma Olssons grundskolefond. Hem och skola-föreningen donerade/bekostade vissa verk. Utöver detta tillkom också donationer från privatpersoner. Otto och Charlotte Mannheimers fond deponerade ett relativt stort antal konstverk till stadens skolor. Dåvarande Göteborgs Konstnämnd beställde och finansierade konst av mer permanent karaktär till skolorna. Även rektorer har skaffat konst till skolan inom den egna budgeten. Kort sagt kan man säga att det är inte alldeles lätt att få en heltäckande bild av hur mycket konst som en gång fanns eller hur mycket som permanent saknas i dagsläget.

2.2 Göteborgs Allmänna Skolstyrelse

Merparten av den s.k. skolkonsten köptes in av dåvarande Göteborgs Allmänna Skolstyrelse (GAS) från 1940-talet och fram till slutet av 1980-talet. GAS hade rutiner för regelbunden inventering och hade god ordning på det samlade konstinnehavet. Vid en inventering av skolkonsten 1977 - 1978 som gjordes av GAS, framkom att det samlade antalet konstverk var 1 284 stycken. Drygt hälften av dessa var grafiska tryck i form av litografier, etsningar, m.m. Resterande bestod av målningar, teckningar, skulpturer och textila verk och som tillsammans representerade relativt stora ekonomiska värden.

2.3 Stadsdelsnämnderna

När stadsdelsnämnderna (SDN) infördes i Göteborg 1989, avvecklades GAS och ansvaret för skolorna övergick till SDN. Ansvar och mandat för konsten blev otydligt i och med denna stora organisationsförändring och sakkunskap om konst saknades inom stadsdelsnämnderna.

2.4 Inventeringsuppdrag

När uppdraget att inventera och registrera konsten kom 2006 hade inget tydligt ansvar funnits för stadsdelskonsten på 17 år och i princip fanns ingen som hade ett övergripande ansvar för konsten i skolorna under hela 1990-talet och en bit in på 2000-talet. Under de 17 år som hann gå innan en ny inventering påbörjades hann mycket hända med konsten som inte underhölls på grund av bristande sakkunskap. Ungefär hälften av verken försvann, slängdes eller förstördes.

Efter beslutet 2006 inventerades och registrerade kulturförvaltningen all lös konst i stadens grundskolor och i stadsdelsförvaltningarnas övriga verksamheter under en fyraårsperiod, mellan åren 2007 - 2011, där även konst inköpt av Göteborgs Allmänna Skolstyrelse och tidigare Socialförvaltningen ingick.

I kulturnämndens uppdrag ingick inte att ta över ansvaret eller förvalta konsten i stadsdelarna, därmed fanns inte något mandat att vidta åtgärder för att ta hand om konsten eller hävda åtgärder.

När inventeringen av skolorna var klar återstod drygt 600 konstverk i skolorna.

2.5 Märkning och numrering stadsdelsförvaltningarna

När uppdraget med inventering/registrering påbörjades fanns i Göteborg 21 stadsdelar. För att strukturera arbetet beslöts att numrera konstverken utifrån denna organisationsmodell. Alla verk som fanns i stadsdelsförvaltningarnas verksamheter numrerades *GSK (Göteborgs stad konst)-stadsdelens nr+löpnummer*, vilket innebar att det skulle finnas numrering från *GSK-1+löpnummer* till *GSK-21+löpnummer*. På så sätt skulle man då lätt se hur många verk som fanns i respektive stadsdel.

Innan inventeringen var avslutad beslöts att minska antalet SDN till tio och då föll principen med numreringen. Eftersom merparten av konsten redan då var märkt blev *GSK13* den sista numreringen.

2.6 Märkning och numrering Göteborg Konst

I konstsamlingen som Göteborg Konst ansvarar för finns i dag med olika löpnummer total 9246 konstverk. Att ha olika beteckningar framför löpnummer underlättar att identifiera konstverkens ursprung,

Konstsamlingen som Göteborg Konst ansvarar för, från tidigare Göteborgs konstnämnd, om för närvarande 7700 konstverk är alla märkta med beteckningen *KN+löpnummer*.

Göteborg Konst ansvarar utöver det för konst från tidigare MedicHus, med beteckningen *GK+löpnummer*, samt verk som är långtidsdeponerade från Älvstranden Utvecklings AB vilka benämns *GS-AU+löpnummer*.

Även märkningen GS+löpnummer förekommer. Den märkningen används för konst i förvaltningar/bolag med ett eget konstinnehav som understiger 30 st. konstverk. Dessa registerhålls av Kulturförvaltningen.

2.7 Ekonomi

Flera konstverk i stadsdelarna betingar ett högt ekonomiskt och kulturellt värde och bör därför med regelbundenhet inventeras och i förekommande fall även renoveras/konsveras. Stadsdelsförvaltningarna och grundskoleförvaltningen har för närvarande ingen budget för skötsel och hantering av konsten. Dessutom saknas sakkunskap om konst.

2.8 Värdebokföring

Frågan om värdebokföring av konst ingick i uppdraget från 2006. Underlaget togs fram i samråd med stadsrevisionen och kulturförvaltningen och går i korthet ut på att i de fall man känner till verkets inköpspris skall detta anges som värde (utan indexuppräknings). I de fall inköpriset är okänt skall värdet anges till en (1) krona. Således beslöts också att eftersom Göteborgs stad i princip inte säljer sin konst är en ständigt pågående marknadsvärdesbedömning inte aktuell.

En ytterligare aspekt på detta är också att det sedan 1997 finns en statlig ersättning, IV (Individuell visningsersättning), som utgår till konstnärer vars verk är inköpta av stat, kommun, region, kyrka, men även privata inköp om verket finns placerat på en plats där allmänheten kan ta del av det. Denna ersättning som kan liknas vid författarnas biblioteksersättning är av stor betydelse för de enskilda konstnärerna.

2.9 Förvaltar- och ägaransvar

Kulturnämnden fick 2006 i uppdrag av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige (*Bilaga 2*) att ”upprätta, ajuorhålla och på ett lättillgängligt sätt kommunicera ett register över kommunens konst, såväl inomhus- som utomhuskonst i det offentliga rummet” för att på så sätt få en överblick över den konst som införskaffats av stadens förvaltningar och bolag och som i de flesta fall bekostats med skattemedel.

Förvaltar- och ägaransvaret övergick dock inte till Kulturförvaltningen, vilket innebar att förvaltningen inte hade mandat att ta hand om och åtgärda skadade eller dåligt förvarade konstverk, därför blev många konstverk stående i fuktiga källare, på kalla vindar etc. och skicket förvärrades ytterligare.

Frågan aktualiserades 2019 då skola och förskola omorganiserades från stadsdelarna till att bli fristående nämnder i Göteborg Stad. Frågan om ansvaret aktualiserades ytterligare med anledning av att stadsdelsnämnderna håller på att

---

² Handling 2006 nr 44 – Organisation för hantering av stadens konst

brytas upp samt att grundskolenämnden övertagit ägar- och förvaltaransvaret för skolkonsten. Då det var länge sedan en inventering av denna senast utfördes, genomfördes en ny inventering vintern 2019.

3 Resultat inventeringar

3.1 Konsten i Göteborgs grundskolor – inventering 1977 - 1978

En inventering av Göteborgs 112 grundskolor utfördes av dåvarande Göteborgs Allmänna Skolstyrelse. Vid inventeringen fanns **totalt 1 284** konstverk. Merparten bestod av grafik och måleri. Bland dessa verk fanns även gestaltningar av mer fast karaktär som ridåer, lekskulpturer och konst placerad på skolgård eller skolbyggnaden.

Tabellen beskriver fördelningen av de olika slags konstverk som fanns vid inventeringen 1977 - 1978.

3.2 Konsten i Göteborgs grundskolor – inventering 2007 - 2011

Under åren 2007 - 2011 inventerades/registrerades konsten i grundskolorna av

Grafik	699
Målningar	399
Skulptur	63
Textil	51
Teckning	32
Övrigt	12
Byggnadsintegrerat	9
Keramik	7
Mural	7
Reproduktion	4
Objekt	1

kulturförvaltningen som fått detta i uppdrag. Det hade då gått 30 år efter den senast gjorda inventeringen. Mycket hade hänt under dessa år. Skolor lades ner eller revs, några togs över av privata aktörer och vad som då hände med de konstverk som fanns är okänt. Dock vet vi att ca 120 konstverk från skolan flyttades och hängdes upp i stadsdelsnämndernas lokaler. Dessa verk

inventerades också. Sammanlagt antal konstverk som inventerades/registrerades var **770** st.

Troligt är att alla konstverk som fanns på skolorna inte hittades vid denna inventering p.g.a. att de ställts undan eller glömts bort i förråd. etc.

Uppskattningsvis handlar det om ytterligare ca 50 konstverk, varför en slutlig rimlig siffra om antal konstverk är **820** st.

3.3 Konsten i Göteborgs grundskolor – inventering 2019

I november – december 2019 gjordes en ny inventering av konsten i grundskolorna. Vi denna inventering hittades totalt **530** konstverk, varav ca 100 st. inte fanns med i den föregående inventeringen. Utöver detta finns det fortfarande **120** konstverk från skolan i stadsdelsnämndernas lokaler så den korrekta siffran att jämföra med från inventeringen 2007 - 2011 är **650** konstverk.

3.4 Slutsats

Konst har försvunnit från skolorna under åren. Den kan ha stulits, kastats, glömts bort, eller kasserats i samband med rivning/renovering. Troligt är också att nya verk tillkommit senare varför det är svårt att dra direkta slutsatser om antalet saknade konstverk. Klart är däremot att mycket av den konst som köpts in eller donerats till stadens skolor inte längre finns kvar därför får nedanstående siffror ses som en relativt god uppskattning av aktuell status. Av de 650 konstverk som återstår är underhållsbehovet omfattande.

Status/år	Antal verk i grundskolan	Summering
Göteborgs Allmänna skolstyrelse 1940-1989	1284	1284
Inventering 2007-2011	820	- 464
Inventering 2019	650	- 634